

VISC

Valsts izglītības satura centrs

*VALSTS
PĀRBAUDES DARBU PROGRAMMAS
2019./2020.
mācību gads*

VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA.....	3
LATVIEŠU VALODA	4
SVEŠVALODA.....	6
MATEMĀTIKA	8
ĶĪMIJA.....	10
BIOLOĢIJA.....	12
FIZIKA.....	14
LATVIJAS UN PASAULES VĒSTURE	15
INFORMĀTIKA.....	18
MAZĀKUMTAUTĪBU (KRIEVU) VALODA UN LITERATŪRA MAZĀKUMTAUTĪBU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS... 20	
LITERATŪRA	22
ĢEOGRĀFIJA.....	24
EKONOMIKA	26
PAMATIZGLĪTĪBA.....	28
LATVIEŠU VALODA MAZĀKUMTAUTĪBU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS 9.KLASEI	28

VIDĒJĀ IZGLĪTĪBA

LATVIEŠU VALODA

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus latviešu valodā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 „*Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem*” prasībām mācību priekšmetu standartā *Latviešu valoda (1.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuriem jākārto vai kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu latviešu valodā.

Eksāmena darba uzbūve

Darbam ir viens variants.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmis	2	24	29	80
2. Teksta izpratne	7	25	30	
3. Tekstveide*	1	34	41	100
Kopā	10	83	100	180

*3.daļā izglītojamajam jāveic tekstveides uzdevums – jāuzraksta viedoklis par piedāvāto problēmjaudājumu. Rakstot atbildi, argumentācijai jāizmanto kultūras un/vai literatūras fakti! Apjoms 200-250 vārdi (viena A4 lappuse).

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Izprot un iesaistās saziņas situācijās				24 – 27
Lieto valodas līdzekļus				9 – 11
Ievēro valodas kultūras normas				24 – 28
Veido tekstu				10 – 12
Izprot valodas sistēmu (morfoloģija)				8 – 9
Izprot valodas sistēmu (sintakse)				18 – 20
Kopā	25 – 28	40 – 44	30 – 32	100

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Īso atbilžu	5	18	22
Tukšo vietu aizpildīšanas	4	31	37
Nestrukturēts uzdevums	1	34	41

Vērtēšanas kārtība

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu.

Ja darbā izmanto citātu, nepieciešams norādīt arī tā autoru.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

SVEŠVALODA

(angļu, vācu, franču, krievu)

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus svešvalodā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetu standartā *Svešvaloda (2.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuriem jākārto vai kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu svešvalodā.

Eksāmena darba uzbūve

Pārbaudes darbs sastāv no 4 daļām – lasīšanas, klausīšanās, rakstīšanas un mutvārdu daļas.

1.tabula. Eksāmena darba daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Maksimālais punktu skaits	Uzdevumu skaits	Daļas īpatsvars %	Izpildes laiks, min
Lasīšana	30	3	25	50
Klausīšanās	30	3	25	30
Rakstīšana	40 × 0,75	2	25	70
Mutvārdi	25 × 1,2	2	25	10 – 12
Kopā	120	10	100	162

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs		Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
		legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Komunikatīvā kompetence	Lasīšana				25
	Klausīšanās				25
	Rakstīšana				25
	Runāšana				25
Valodas kompetence	Fonoloģija				3 – 5*
	Leksika un semantika				10 – 25*
	Gramatika				11 – 16*
Sociokultūras kompetence					5*
Kopā		24 – 30	45 – 50	24 – 26	100

*Sociokultūras un valodas kompetence ir integrētas valodas un komunikatīvās kompetences pārbaudes uzdevumos.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā **angļu valoda**

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	1	8	6
Savietošanas	2	20	17
Vērtējuma izvēle	2	20	17
Īso atbilžu	1	12	10
Strukturēti (esejuzdevums)*	2	30	25
Intervija, monologs	2	30	25

4.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā **vācu valoda**

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Vērtējuma izvēles	1	12	10
Atbilžu izvēles	1	8	7
Savietošanas	3	30	25
Īso atbilžu	1	10	8
Strukturēti (esejuzdevums)*	2	30	25
Intervija, monologs	2	30	25

5.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā **franču valoda**

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Vērtējuma izvēles	2	24	20
Atbilžu izvēles	1	10	8
Īso atbilžu	1	8	7
Savietošanas	2	18	15
Strukturēti (esejuzdevums)*	2	30	25
Intervija, monologs	2	30	25

6.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā **krievu valoda**

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Vērtējuma izvēles	2	24	20
Atbilžu izvēles	1	10	8
Savietošanas	1	14	12
Tukšo vietu aizpildīšanas	2	12	10
Strukturēti (esejuzdevums)*	2	30	25
Intervija, monologs	2	30	25

Vērtēšanas kārtība

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Darbs veicams ar pildspalvu.

Ja darbā izmanto citātu, nepieciešams norādīt arī tā autoru.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

MATEMĀTIKA

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus matemātikā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetā *Matemātika (4. pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic visi 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuriem jākārto vai kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu matemātikā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi veidoti latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmes	25	25	39	50
2. Zināšanu lietojums standartsituācijās	6	30	46	120
3. Zināšanu lietojums nestandarta situācijās	2	10	15	
Kopā	33	65	100	170

2.tabula. Matemātikas mācību satura īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Zināšanas un pamatprasmes, %	Zināšanu lietojums standartsituācijās, %	Zināšanu lietojums nestandarta situācijās, %	Kopā darbā, %
Matemātiskie modeļi	Skaitļi, izteiksmes			10 – 12
	Vienādojumi, to sistēmas			20 – 22
	Nevienādības, to sistēmas			12
	Plaknes figūras			8 – 10
	Telpiski ķermeņi			20 – 22
	Funkcijas			14 – 16
	Kombinatorikas elementi, varbūtības			3
Pētnieciskā darbība				4 – 6
Cilvēka, sabiedrības un vides mijiedarbības matemātiskie aspekti				3
Kopā	39	46	15	100

Eksāmena uzdevumi izstrādāti, ievērojot obligātā mācību satura apguves prasību indikatorus matemātikā (1. pielikums). Izglītojamajiem saistoša ir arī 9.klases matemātikas eksāmena programma.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles (no četrām)	15	15	23
Īso atbilžu	10	10	15
Izvērsto atbilžu	8	40	62

Vērtēšanas kārtība

Pirmās daļas uzdevumos vērtē izglītojamo atbildes. Otrajā un trešajā daļā saskaņā ar izstrādātajiem vērtēšanas kritērijiem vērtē uzdevumu risinājumus un atbildes.

Izglītojamie atbildes raksta atbilžu lapās. Ieraksti atbilžu lapās jāveic katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā. Pēc eksāmena atbilžu lapas nosūta uz VISC, kur tās skenē un sagatavo vērtēšanai tiešsaistē.

Vērtēts tiek tikai atbilžu lapās rakstītais.

Ieraksti 1.daļas, 2. un 3.daļas darba lapās netiek vērtēti.

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Paļīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Visi ieraksti 1. daļas atbilžu lapā, 2. un 3. daļas atbilžu lapās veicami tikai ar tumši zilu vai melnu pildspalvu. Veidojot vai papildinot zīmējumu vai funkcijas grafiku 2. un 3. daļas atbilžu lapās zīmuli nedrīkst lietot.

Kopā ar eksāmena darbu izglītojamie saņem matemātikas formulu sarakstu (2. pielikums), kuru var izmantot visās eksāmena daļās.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

Pielikumi

1. Obligātā mācību satura apguves prasību indikatori matemātikā
https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/20110111_indikatori_mat.pdf
2. Formulu saraksts
https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/20111115_formulu_lapa.pdf

ĶĪMIJA

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus ķīmijā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 „*Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem*” prasībām mācību priekšmetā *Ķīmija (11.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu ķīmijā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām. Pirmajā daļā ir uzdevumi zināšanu pārbaudei. Otrajā daļā iekļauti uzdevumi, kuri pārbauda izglītojamo prasmes analizēt un izvērtēt iegūto informāciju, izskaidrot ķīmiskos procesus un analizēt cēloņsakarības, veikt aprēķinus, lietot ķīmijas terminus un nomenklatūru, izmantot ķīmisko reakciju vienādojumus procesu un likumsakarību skaidrošanā. Trešajā daļā uzdevumi pārbauda izglītojamo prasmes skaidrot ķīmiskos procesus nestandarta situācijās, plānot problēmas risinājumu un risināt problēmas, t.sk. izmantojot kvantitatīvus datus, plānot eksperimentu, izskaidrot rezultātus un secināt.

Eksāmena daudzu uzdevumu kontekstu veido situācijas, kas nozīmīgas cilvēku ikdienas dzīvē un zinātnes attīstībā.

Izglītojamie atbildes raksta uz atbilžu lapām, kuras izglītojamie saņem kopā ar ķīmijas eksāmena uzdevumu burtnīcu. Katrai eksāmena daļai ir cita atbilžu lapa. Pēc eksāmena atbilžu lapas tiks nosūtītas uz VISCS, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti (arī zīmējumi, shēmas un grafiki) atbilžu lapās jāveic ar melnu vai tumši zilu pildspalvu katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā.

Izglītojamajiem tiek ieteikts ierakstīt risinājumu atbilžu lapā tam paredzētajā vietā uzreiz pēc katra uzdevuma atrisināšanas. Ja nepieciešams, atbilžu uzmetumus var rakstīt uzdevumu burtnīcā brīvajās vietās. Uzdevumu burtnīca paliks skolā un tiks uzglabāta līdz sertifikātu izsniegšanai.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmes	26	30	40	45
2. Zināšanu lietojums standartsituācijās	10	30	40	60
3. Zināšanu lietojums nestandarta situācijās	3	15	20	75
Kopā	39	75	100	180

Eksāmena darbā ietverts ķīmijas standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Ķīmijas satura īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Zināšanas un pamatprasmes, %	Zināšanu lietojums standart-situācijās, %	Zināšanu lietojums nestandarta situācijās, %	Kopā darbā, %
Vispārīgā ķīmija				30 – 34
Neorganiskā ķīmija				25 – 29
Organiskā ķīmija				10 – 14
Cilvēka, sabiedrības un vides mijiedarbības ķīmiskie aspekti				6 – 10
Aprēķini				21 –25
Kopā	20 – 25	50 – 55	20 – 25	100

Uzdevumu veidi

Pirmajā daļā ir atbilžu izvēles uzdevumi. Otrajā daļā ir īso atbilžu uzdevumi. Trešajā daļā ir izvērsto atbilžu uzdevumi. Uzdevumi izstrādāti, ievērojot Obligātā mācību satura apguves prasību indikatorus ķīmijā (skat. 1. pielikumu).

Aiz katra otrās un trešās daļas uzdevuma ir norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles (viena no četrām)	20	20	27
Atbilžu izvēles (viena vai divas no piecām)	6	10	13
Īso atbilžu	10	30	40
Izvērsto atbilžu	3	15	20

Vērtēšanas kārtība

Vērtēts tiks tikai atbilžu lapās rakstītais. Ieraksti uzdevumu burtnīcā netiks vērtēti.

Pirmajā daļā vērtē izvēlētajās atbildēs. Katra pareiza atbilde – viens punkts.

Otrajā un trešajā daļā tiks vērtēti uzdevumu risinājumi, skaidrojumi un atbildes. Otrās un trešās daļas atbilžu lapās jāraksta uzdevumu risinājums, ietverot tajā paskaidrojošus zīmējumus, grafikus, ķīmijas terminus un nomenklatūru, likumsakarības, ķīmisko reakciju vienādojumus un skaitliskos risinājumus, kur tas ir nepieciešams.

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbā nepieciešams kalkulators un lineāls. Eksāmena darbā iekļauto ķīmisko elementu periodisko tabulu (skat. 2. pielikumu) izglītojamie drīkst izmantot visās eksāmena daļās. Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikiem.

Pielikumi

1.pielikums. Obligātā mācību satura apguves prasību indikatoru ķīmijā

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/indikatoru_kim.pdf

2.pielikums. Ķīmisko elementu periodiskā tabula.

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/kimisko_elementu_periodiska_tabula.pdf

BIOLOĢIJA

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus bioloģijā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 „*Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem*” prasībām mācību priekšmetā *Bioloģija (12.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu bioloģijā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām.

Pirmajā daļā ir uzdevumi zināšanu pārbaudei. Otrajā daļā uzdevumi pārbauda izglītojamo prasmes analizēt un izvērtēt doto informāciju, izskaidrot dzīvības procesus un likumsakarības, ieteikt problēmas risinājumu, analizēt eksperimenta rezultātus, lietot vizuālo un grafisko informāciju procesu un likumsakarību skaidrošanai. Trešajā daļā uzdevumi pārbauda izglītojamo prasmes skaidrot pētījuma rezultātus un izdarīt secinājumus, risināt nestandarta problēmas.

Eksāmena daudzu uzdevumu kontekstu veido situācijas, kas nozīmīgas cilvēku ikdienas dzīvē un zinātnes attīstībā.

Izglītojamie atbildes raksta uz atbilžu lapām, kuras izglītojamie saņem kopā ar bioloģijas eksāmena uzdevumu burtnīcu. Katrai eksāmena daļai ir cita atbilžu lapa. Pēc eksāmena atbilžu lapas tiks nosūtītas uz VISC, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti (arī zīmējumi, shēmas un grafiki) atbilžu lapās jāveic ar melnu vai tumši zilu pildspalvu katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā.

Izglītojamajiem tiek ieteikts ierakstīt risinājumu atbilžu lapā tam paredzētajā vietā uzreiz pēc katra uzdevuma atrisināšanas. Ja nepieciešams, atbilžu uzmetumus var rakstīt uzdevumu burtnīcā brīvajās vietās. Uzdevumu burtnīca paliks skolā un tiks uzglabāta līdz sertifikātu izsniegšanai.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmes	26	30	40	45
2. Zināšanu lietojums standartsituācijās	10	30	40	60
3. Zināšanu lietojums nestandarta situācijās	3	15	20	75
Kopā	39	75	100	180

Eksāmena darbā ietverts bioloģijas standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Bioloģijas satura īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Zināšanas un pamatprasmes, %	Zināšanu lietojums standart-situācijās, %	Zināšanu lietojums nestandarta situācijās, %	Kopā darbā, %
Organismu daudzveidība un evolūcija				10 – 14
Ekoloģija				26 – 30
Šūna un audi				21 – 25
Iedzimtība un mainība				7 – 11
Organismu uzbūve un dzīvības procesi				21 – 25
Biotehnoloģijas un tehnoloģijas				7 – 11
Kopā	20 – 25	50 – 55	20 – 25	100

Uzdevumu veidi

Pirmajā daļā ir atbilžu izvēles uzdevumi. Otrajā daļā ir īso atbilžu uzdevumi. Trešajā daļā ir izvērsto atbilžu uzdevumi. Uzdevumi izstrādāti, ievērojot Obligātā mācību satura apguves prasību indikatorus bioloģijā (skat. 1. pielikumu).

Aiz katra otrās un trešās daļas uzdevuma ir norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles (viena no četrām)	20	20	27
Atbilžu izvēles (viena vai divas no piecām)	6	10	13
Īso atbilžu	10	30	40
Izvērsto atbilžu	3	15	20

Vērtēšanas kārtība

Vērtēts tiks tikai atbilžu lapās rakstītais. Ieraksti uzdevumu burtnīcā netiks vērtēti.

Pirmajā daļā vērtē izvēlētas atbildes. Katra pareiza atbilde – viens punkts.

Otrajā un trešajā daļā tiks vērtēti uzdevumu risinājumi, skaidrojumi un atbildes. Otrās un trešās daļas atbilžu lapās jāraksta uzdevumu risinājums, ietverot tajā paskaidrojošus zīmējumus, grafikus, bioloģijas terminus, likumsakarības un skaitliskos risinājumus, kur tas ir nepieciešams.

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darba visas daļas veicamas ar pildspalvu.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

1.pielikums. Obligātā mācību satura apguves prasību indikatori bioloģijā

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/indikatori_bio.pdf

2.pielikums. 2. un 3.daļas atbilžu lapu paraugi

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/atb_lapa_bioloģija_2d_3d.pdf

FIZIKA

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus fizikā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 „*Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem*” prasībām mācību priekšmetā *Fizika (10.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu fizikā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām.

Pirmajā daļā ir uzdevumi zināšanu pārbaudei. Otrajā daļā uzdevumi pārbauda izglītojamo prasmes analizēt un izvērtēt iegūto informāciju, izskaidrot fizikālos procesus un analizēt cēloņsakarības, saskatīt problēmas, plānot problēmas risinājumu un risināt problēmas, lietot fizikas jēdzienus un simbolus, veikt aprēķinus, lietot vizuālo un grafisko informāciju fizikālo procesu un likumsakarību attēlošanā.

Trešajā daļā uzdevumi pārbauda izglītojamo prasmes skaidrot eksperimentu, risināt nestandarta problēmas, veidot detalizētu eksperimenta aprakstu vai pētījumu, izskaidrot rezultātus un izdarīt secinājumus.

Eksāmena daudzu uzdevumu kontekstu veido situācijas, kas nozīmīgas cilvēku ikdienas dzīvē un zinātnes attīstībā.

Izglītojamie atbildes raksta uz atbilžu lapām, kuras izglītojamie saņem kopā ar fizikas eksāmena uzdevumu burtnīcu. Katrai eksāmena daļai ir cita atbilžu lapa. Pēc eksāmena atbilžu lapas tiks nosūtītas uz VISC, kur tās tiks skenētas un sagatavotas vērtēšanai tiešsaistē. Tāpēc ieraksti (arī zīmējumi, shēmas un grafiki) atbilžu lapās jāveic ar melnu vai tumši zilu pildspalvu katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā.

Izglītojamajiem tiek ieteikts ierakstīt risinājumu atbilžu lapā tam paredzētajā vietā uzreiz pēc katra uzdevuma atrisināšanas. Ja nepieciešams, atbilžu uzmetumus var rakstīt uzdevumu burtnīcā brīvajās vietās. Uzdevumu burtnīca paliks skolā un tiks uzglabāta līdz sertifikātu izsniegšanai.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmes	26	30	40	45
2. Zināšanu lietojums standartsituācijās	10	30	40	60
3. Zināšanu lietojums nestandarta situācijās	3	15	20	75
Kopā	39	75	100	180

Eksāmena darbā ietverts fizikas standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Fizikas satura īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Zināšanas un pamatprasmes, %	Zināšanu lietojums standart-situācijās, %	Zināšanu lietojums nestandarta situācijās, %	Kopā darbā, %
Mehānika				30 – 35
Molekulārfizika				10 – 15
Elektromagnētisms				30 – 35
Optika				15 – 20
Atomfizika, kodolfizika, elementārdaļiņu fizika				2 – 6
Astronomija				5 – 10
Kopā	25 – 30	55 – 60	15 – 20	100

Uzdevumu veidi

Pirmajā daļā ir atbilžu izvēles uzdevumi. Otrajā daļā ir īso atbilžu uzdevumi. Trešajā daļā ir izvērsto atbilžu uzdevumi. Uzdevumi izstrādāti, ievērojot *Obligātā mācību satura apguves prasību indikatorus fizikā* (skat. 1. pielikumu).

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles (viena no četrām)	20	20	27
Atbilžu izvēles (viena vai divas no piecām)	6	10	13
Īso atbilžu	10	30	40
Izvērsto atbilžu	3	15	20

Vērtēšanas kārtība

Vērtēts tiks tikai atbilžu lapās rakstītais. Ieraksti uzdevumu burtnīcā netiks vērtēti.

Pirmajā daļā vērtē izvēlētajās atbildēs. Katra pareiza atbilde – viens punkts.

Otrajā un trešajā daļā tiks vērtēti uzdevumu risinājumi, skaidrojumi un atbildes. Otrās un trešās daļas atbilžu lapās jāraksta uzdevumu risinājums, ietverot tajā paskaidrojošus zīmējumus, grafikus, likumsakarības, formulas, matemātiskos pārveidojumus, skaidrojumus, fizikālo lielumu mērvienības un skaitliskos risinājumus, kur tas ir nepieciešams.

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbā nepieciešams kalkulators ar trigonometriskajām funkcijām un lineāls. Eksāmena darbā iekļauto fizikas formulu sarakstu (skat. 2. pielikumu) izglītojamie drīkst izmantot visās eksāmena daļās.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

Pielikumi

1.pielikums. Obligātā mācību satura apguves prasību indikatoru fizikā

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/indikatori_fiz.pdf

2.pielikums. Fizikas formulas.

https://visc.gov.lv/vispizglitiba/eksameni/dokumenti/ce_paraugi/dzm/2019_2020/formulas_fiz.pdf

LATVIJAS UN PASAULES VĒSTURE

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus vēsturē atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetā *Latvijas un pasaules vēsture (14.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu Latvijas un pasaules vēsturē.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām. Pirmā daļa ir zināšanu pārbaude, otrā daļa – informācijas avotu analīze. Otrās daļas uzdevumos jāveic darbs ar dažādiem informācijas avotiem par kādu tēmu, kas pārbauda izglītojamo vispārējās prasmes un iemaņas vēsturē. Trešā daļa ir radošs uzdevums, kas pārbauda izglītojamo prasmes izmantot vēstures faktu un jēdzienu zināšanas izvirzītās problēmas risināšanā.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Zināšanas un pamatprasmes	4	50	47	40
2. Vēstures avotu analīze	7	39	37	70
3. Argumentēts pārspriedums	1	17	16	60
Kopā	12	106	100	170

Pārbaudes darbā ietverts Latvijas un pasaules vēstures standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Zināšanas un izpratne par pasaules, Eiropas, Latvijas vēstures notikumiem, to hronoloģiju, cēloņsakarībām, personībām				37
Vēstures jēdzienu zināšanas un prasme tos lietot				17
Spēja analizēt, vērtēt un klasificēt informācijas avotus, lietot tos vēstures izzināšanā, interpretēšanā				19
Izpratne par mazākumtautību lomu				9

sabiedrības attīstībā				
Prasme izteikt un pamatot savu viedokli par dažādiem vēstures jautājumiem				15
Spēja būt demokrātiskam, tolerantam un valstiski domājošam				3
Kopā	31– 33	44 – 46	22 – 24	100

Uzdevumu veidi

Darbā ietverti vienkārši un strukturēti uzdevumi. Uzdevumi pēc satura un formas ir ar atšķirīgām grūtības pakāpēm.

Pirmajā daļā ir testa veida uzdevumi. Otrajā daļā ir strukturēti uzdevumi. Trešā daļa ir strukturēts eseju uzdevums. Izglītojamais izvēlas vienu tēmu no četrām piedāvātajām, izpilda prasīto un raksta aptuveni 200 vārdus garu argumentētu pārspriedumu, kurā pamato savu viedokli, strukturē saturu, izmanto tēmai atbilstošus vēstures faktus, lieto vēstures jēdzienus un izdara secinājumus. Visi argumentētie pārspriedumi tiek vērtēti pēc vienādiem kritērijiem.

Aiz katra uzdevuma norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	2	40	37
Savietošanas	2	10	9
Īso atbilžu	1	2	2
Strukturēts	6	37	35
Strukturēts eseju uzdevums	1	17	16

Vērtēšanas kārtība

Izglītojamie atbildes raksta atbilžu lapās. Ieraksti atbilžu lapās jāveic katra uzdevuma atbildei paredzētajā vietā. Pēc eksāmena atbilžu lapas nosūta uz VISC, kur tās skenē un sagatavo vērtēšanai tiešsaistē.

Vērtēts tiek tikai atbilžu lapās rakstītais. Ieraksti 1. un 2. daļas darba lapās netiek vērtēti. Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar tumši zilu vai melnu pildspalvu.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

INFORMĀTIKA

Eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus informātikā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetā *Informātika* (5. pielikums).

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic visi izglītojamie, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu informātikā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmenam ir 4 daļas. Pirmā daļa ir tests. Pirmās daļas uzdevumu saturs pārbauda izglītojamo teorētiskās zināšanas. Pirmajai daļai ir viens variants. Otrā, trešā un ceturtā daļa – praktiskais darbs. Otrās, trešās un ceturtās daļas uzdevumi pārbauda izglītojamo praktiskās darbības prasmes. Otrajai, trešajai un ceturtajai daļai ir divi varianti.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars %	Izpildes laiks, min
1.daļa	36	36	28	45
2.daļa	30	32	24	45
3.daļa	30	32	24	45
4.daļa	24	32	24	45
Kopā	120	132	100	180

Eksāmena darbā ietverti informātikas standarta obligātā satura komponenti: informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pamatjēdzieni, praktiskā un pētnieciskā darbība, datorlietošanas ētiskie un tiesiskie aspekti savai un citu drošībai.

2.tabula. Informātikas mācību satura īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs		Īpatsvars darbā, %
Informācijas un komunikācijas tehnoloģiju pamatjēdzieni		2 – 3
Praktiskā un pētnieciskā darbība	Datora lietošana un rīkošanās ar datnēm	6 – 8
	Attēlu apstrāde	2 – 3
	Teksta apstrāde	11 – 13
	Izklājlapu lietošana	19 – 21
	Datu bāzes	20 – 22
	Prezentācijas materiālu sagatavošana un demonstrēšana	11 – 13
	Informācijas ieguves un komunikācijas līdzekļu izmantošana	4 – 6
	Tīmekļa lapu veidošana	5 – 7
Datorlietošanas ētiskie un tiesiskie aspekti savai un citu drošībai		11 – 13
Kopā		100

Uzdevumu veidi

Pirmajā daļā ir atbilžu izvēles uzdevumi. Otrajā, trešajā un ceturtajā daļā ir vairāki savstarpēji nesaistīti uzdevumi, kurus izglītojamais veic, izmantojot datoru.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	36	36	28
Izglītojamo praktiskā darbība	84	96	72

Vērtēšanas kārtība

Katrs uzdevums vai tā daļa saskaņā ar izstrādātiem vērtēšanas kritērijiem tiek vērtēts ar vienu punktu. Eksāmenā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs. Vērtēšanas skala pārejai no punktiem uz ballēm ir iekļauta Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (VPIS).

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darba 1.daļa veicama ar pildspalvu.

Darba 2., 3. un 4.daļa veicami, izmantojot datoru.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

MAZĀKUMTAUTĪBU (KRIEVU) VALODA UN LITERATŪRA MAZĀKUMTAUTĪBU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS

Eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus latviešu valodā atbilstoši 2013.gada 21.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.281 „Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem” prasībām mācību priekšmetā *Mazākumtautību valoda un literatūra (mazākumtautību izglītības programmās (3.pielikums))*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12. klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu krievu valodā un literatūrā.

Eksāmena darba uzbūve

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1. Runas darbības kultūra, retorikas pamati, literārā teksta izpratne	22	64	76	120
2. Tekstveide	1	20	24	60
Kopā	23	84	100	180

Otrā daļa – tekstveide.

Izglītojamajiem jāveido savs teksts (300 vārdi) atbilstoši situācijai/uzdevumam.

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Publiskās un dialogiskās runas retorika				15 – 17
Publiskās runas veidi				11 – 12
Literārās valodas normas				30 – 31
Valodas funkcionālie stili				6 – 7
Lasītāja dialogs ar literāru tekstu				1 – 2
Daiļdarba sižetiskā, kompozicionālā un valodiskā struktūra				11 – 13
Literāra teksta uztvere un interpretācija				1 – 2
Daiļdarba tipi un literatūras žanri				4 – 5
Literārā darba kultūras konteksts				4 – 5

Stila modeļi nacionālajā literatūrā				1 – 2
Informācijas avotu izmantošana				5 – 6
Kopā:	25 – 27	48-50	23-25	100

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	7	15	18
Īso atbilžu	13	36	43
Savietošanas	1	4	5
Nestrukturēts	2	29	34

Vērtēšanas kārtība

Eksāmena darbs tiek vērtēts saskaņā ar VISC izstrādātiem vērtēšanas kritērijiem. Eksāmenā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs. Vērtēšanas skala pārejai no punktiem uz ballēm ir iekļauta Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (VPIS).

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

LITERATŪRA

Eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus latviešu valodā atbilstoši 2013.gada 21.maija Ministru kabineta noteikumu Nr.281 „*Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem*” prasībām mācību priekšmetā *Literatūra (23.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12. klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu literatūrā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmens sastāv no divām daļām.

1. daļa

- Izglītojamais iepriekš izvēlas vienu no piedāvātajām tēmām, precizē tematu, sagatavo tēzes un eksāmena laikā tās iesniedz komisijai.
Eksāmena 1.daļas tēmas.

- Brīvības motīvs literatūrā.
- Vientulība literatūrā.
- Komiskais literatūrā
- Sieviete literatūrā.
- Personības brīvība literatūrā.
- Jaunietis literatūrā.

- Temata izklāstā izmanto vismaz 3 dažādu autoru literārus darbus (viens var būt ārzemju autora darbs). Atbildes laikā drīkst izmantot paša izveidoto citātu kartotēku.
- Eksāmena laikā izglītojamais izklāsta tematu pēc iesniegtajām tēzēm.

Pirmās daļas izpildes laiks ir līdz 15 minūtēm.

Pirmās daļas īpatsvars ir 50% no eksāmena kopējā punkta skaita.

2. daļa

- Skolotājs izvēlas programmā ietvertā autora daiļdarbu vai tā fragmentu.
- Eksāmenā izglītojamais izvelk vienu no tekstiem, kam norādīts gan autors, gan daiļdarba žanrs, gan daiļdarba pirmizdevuma gads.
- Izglītojamais analizē tekstu, izmantojot piedāvātos jautājumus.

Otrās daļas izpildes laiks ir līdz 15 minūtēm.

Otrās daļas īpatsvars ir 50% no eksāmena kopējā punkta skaita.

Uzdevumu veidi

Mutvārdu atbildes uz jautājumiem.

Vērtēšanas kārtība

Eksāmena darbs tiek vērtēts pēc piedāvātajiem kritērijiem. Eksāmenā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs.

Eksāmena vērtējums ballēs

Punkti	1 – 3	4 – 7	8 – 11	12 – 15	16 – 19	20 – 22	23 – 24	25 – 26	27 – 28	29 – 30
Balles	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10

Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Drīkst izmantot citātu kartotēku, tēzes 1. daļas atbildei.

Pirmās daļas vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji / vērtējums	Augsts	Optimāls	Viduvējs	Neatbilst kritērijiem
1. Tematu izprot, izsaka patstāvīgas domas, oriģinālus spriedumus un vērtējumu	3	2	1	0
2. Tematu izprot, salīdzina izraudzītos literāros darbus un vispārina	3	2	1	0
3. Stāstījumu veido plānveidīgi (ievads, galvenā daļa, nobeigums), akcentē būtisko, korekti izmanto argumentus	3	2	1	0
4. Lieto tematam atbilstošu valodas stilu	3	2	1	0
5. Runā skaidri, izsakās brīvi, pārliecinoši	3	2	1	0

Prozas teksta analīzes vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji / vērtējums	Augsts	Optimāls	Viduvējs	Neatbilst kritērijiem
1. Izprasts un precīzi raksturots satura veidojums un risinātās problēmas, argumentēts ar teksta piemēriem	3	2	1	0
2. Raksturotas galvenās personas, laiks, telpa, daiļdarba kompozīcija, izmantoti teksta piemēri	3	2	1	0
3. Raksturoti mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi un valoda, ar tekstu tiek argumentēta to nozīme	3	2	1	0
4. Atrastas un ar piemēriem no teksta pamatotas īpatnības, kas nosaka daiļdarba piederību konkrētam prozas žanram	3	2	1	0
5. Precīzi lietoti literatūrzinātnes termini, bagāts vārdu krājums, izteiksmīga valoda	3	2	1	0

Dzejas teksta analīzes vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji / vērtējums	Augsts	Optimāls	Viduvējs	Neatbilst kritērijiem
1. Izprasta un raksturota teksta noskaņa, saturs	3	2	1	0
2. Izprasta un atklāta liriskā "Es" pozīcija	3	2	1	0
3. Raksturota kompozīcija un mākslinieciskās izteiksmes līdzekļi, panta formas un ritms, to nozīme dzejoļa tēlu veidojumā	3	2	1	0
4. Izprastas un pamatotas konkrētā teksta kopsakarības ar laikmetu un autora personību	3	2	1	0
5. Precīzi lietoti literatūrzinātnes termini, bagāts vārdu krājums, izteiksmīga valoda	3	2	1	0

Drāmas teksta analīzes vērtēšanas kritēriji

Vērtēšanas kritēriji / vērtējums	Augsts	Optimāls	Viduvējs	Neatbilst kritērijiem
1. Izprasta un raksturota ainas tēma, uzbūve, darbība	3	2	1	0
2. Raksturotas darbojošās personas, to savstarpējās attiecības, laiks un telpa	3	2	1	0
3. Raksturoti dialogi, remarkas, valoda, stils, izmantojot piemērus no teksta	3	2	1	0
4. Izprastas un pamatotas konkrētā teksta kopsakarības ar laikmetu un autora personību	3	2	1	0
5. Precīzi lietoti literatūrzinātnes termini, bagāts vārdu krājums, izteiksmīga valoda	3	2	1	0

ĢEOGRĀFIJA

Eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus ģeogrāfijā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetā Ģeogrāfija (17.pielikums).

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic vidusskolas izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu ģeogrāfijā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmens sastāv no trim daļām. Pirmā daļā ir zināšanu pārbaude. Otrā daļa pārbauda izglītojamo prasmes ģeogrāfijas zināšanas izmantot dažādās situācijās, balstoties uz kartogrāfisko materiālu, risināt problēmuzdevumus, analizēt informācijas avotus, dažāda satura diagrammas, kartoshēmas, tabulas, veikt aprēķinus, veidot dotās valsts, reģiona ģeogrāfisku raksturojumu. Trešā daļa ir praktisks un radošs uzdevums, kas pārbauda izglītojamo prasmes izvirzītās ģeogrāfijas problēmas risināšanā.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks.

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1.	5	32	30	30
2.	3	51	48	80
3.	2	24	22	60
Kopā	10	107	100	170

Pārbaudes darbā ietverts ģeogrāfijas standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Zināšanas un izpratne par pasaules teritoriālo struktūru, dabas resursiem, ekonomiskās darbības veidošanos un attīstību, globalizācijas procesiem				30 – 32
Izpratne par Zemes dabas procesu un parādību veidošanos, pasaules apdzīvojuma daudzveidību				23 – 25
Prasme izmantot kartogrāfiskās, grafiskās darbības ģeogrāfisko procesu analīzē, izmantot matemātiskās zināšanas un prasmes ģeogrāfiska satura uzdevumos				18 – 20
Prasme izteikt un pamatot savu viedokli par dažādiem pasaules, Eiropas un Latvijas ģeogrāfijas jautājumiem				25 – 27
Kopā	31	47	22	100

Uzdevumu veidi

Darbā ietverti vienkārši un strukturēti uzdevumi. Uzdevumi pēc satura un formas ir ar atšķirīgām grūtības pakāpēm.

Pirmajā daļā galvenokārt ir testa veida uzdevumi. Otrajā daļā ir strukturēti uzdevumi. Trešā daļa ir strukturēts uzdevums un eseju uzdevums par doto tēmu. Izmantojot "Pasaules ģeogrāfijas atlanta" kartes, izglītojamais izpilda prasīto par doto tēmu un raksta aptuveni 200 vārdus garu argumentētu pārspriedumu, kurā pamato savu viedokli, lieto ģeogrāfiskos nosaukumus, jēdzienus un izdara secinājumus. Visi argumentētie pārspriedumi tiek vērtēti pēc vienādiem kritērijiem. Aiz katra uzdevuma norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Savietošanas	1	6	6
Atbilžu izvēles	2	11	10
Strukturēts	6	78	73
Nestrukturēts eseju uzdevums	1	12	11

Vērtēšanas kārtība

Eksāmena darbs tiek vērtēts saskaņā ar centra izstrādātiem vērtēšanas kritērijiem. Eksāmenā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs. Vērtēšanas skala pārejai no punktiem uz ballēm ir iekļauta Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (VPIS).

Palīg līdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu. Zīmuli drīkst lietot tikai zīmējumos. Drīkst izmantot lineālu, dzēšgumiju, kalkulatoru, transportieri. Visa darba izpildes laikā drīkst izmantot „Pasaules ģeogrāfijas atlantu”.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

EKONOMIKA

Eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo sasniegumus ekonomikā atbilstoši Ministru kabineta 2013.gada 21.maija noteikumu Nr.281 "Noteikumi par valsts vispārējās vidējās izglītības standartu, mācību priekšmetu standartiem un izglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmetā *Ekonomika (15.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 12.klases izglītojamie un citi interesenti, kuri izvēlējušies kārtot eksāmenu ekonomikā.

Eksāmena darba uzbūve

Eksāmena uzdevumi ir latviešu valodā. Darbam ir viens variants. Eksāmena darbs sastāv no trim daļām. Pirmā daļa ir zināšanu pārbaude. Otrā daļa pārbauda izglītojamo prasmes ekonomikas zināšanas izmantot dažādās praktiskās situācijās: veikt aprēķinus, konstruēt grafikus, analizēt diagrammas, izdarīt secinājumus. Trešā daļa ir radošs uzdevums par dotu ekonomikas problēmjautājumu.

1.tabula. Eksāmena daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars, %	Izpildes laiks, min
1.	4	33	32	30
2.	5	45	44	80
3.	1	24	24	60
Kopā	10	102	100	170

Pārbaudes darbā ietverts ekonomikas standarta 10.–12. klasei obligātais saturs.

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs	Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
	Iegaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvās darbības līmenis, %	
Zināšanas par svarīgākajiem ekonomikas terminiem (jēdzieniem) un priekšstats par ekonomikas procesu likumsakarībām				29 – 31
Prasme aprēķināt dažādus lielumus un ekonomikas rādītājus un izvērtēt iegūtos rezultātus				31 – 33
Prasme attēlot dažādas situācijas grafiski				6 – 9
Prasme analizēt datus, kas doti tabulās, grafikos un citos informācijas avotos, un izdarīt secinājumus				7 – 9

Prasme analizēt reālas situācijas, atrast cēloņus un sekas, izdarīt secinājumus, balstoties uz faktiem un likumsakarībām, pieņemt ekonomiski pamatotus lēmumus				22 – 24
Kopā	33 – 35	39 – 41	25 – 27	100

Uzdevumu veidi

Darbā ietverti vienkārši un strukturēti uzdevumi. Uzdevumi pēc satura un formas ir ar atšķirīgām grūtības pakāpēm. Pirmajā daļā ir testa veida uzdevumi. Otrajā daļā ir strukturēti uzdevumi. Trešā daļa ir nestrukturēts eseju uzdevums. Izglītojamais raksta aptuveni 200 vārdus garu argumentētu pārspriedumu, kurā pamato savu viedokli, lieto ekonomikas jēdzienus, analizē ekonomisko parādību likumsakarības un izdara secinājumus.

Aiz katra uzdevuma norādīts maksimālais iegūstamo punktu skaits par šo uzdevumu.

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veids	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Atbilžu izvēles	1	10	10
Savietošanas	1	3	3
Strukturēts	7	65	64
Nestrukturēts eseju uzdevums	1	24	23

Vērtēšanas kārtība

Eksāmena darbs tiek vērtēts saskaņā ar centra izstrādātiem vērtēšanas kritērijiem. Eksāmenā iegūtais kopējais punktu skaits nosaka vērtējumu ballēs. Vērtēšanas skala pārejai no punktiem uz ballēm ir iekļauta Valsts pārbaudījumu informācijas sistēmā (VPIS).

Palīgīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu. Zīmuli drīkst lietot tikai zīmējumos. Drīkst izmantot lineālu, kalkulatoru, dzēšgumiju.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.

PAMATIZGLĪTĪBA

LATVIEŠU VALODA MAZĀKUMTAUTĪBU IZGLĪTĪBAS PROGRAMMĀS 9.KLASEI

Centralizētā eksāmena programma

Eksāmena mērķis

Novērtēt izglītojamo latviešu valodas zināšanu un prasmju kopumu atbilstoši 2014.gada 12.augusta Ministru kabineta noteikumu Nr.468 "Noteikumi par valsts pamatizglītības standartu, pamatizglītības mācību priekšmetu standartiem un pamatizglītības programmu paraugiem" prasībām mācību priekšmeta standartā *Latviešu valoda un literatūra mazākumtautību izglītības programmās 1.–9.klasei (3.pielikums)*.

Eksāmena adresāts

Eksāmenu veic 9. klases izglītojamie.

Eksāmena darba uzbūve

Pārbaudes darbs sastāv no 4 daļām – lasīšanas, klausīšanās, rakstīšanas un mutvārdu daļas.

1.tabula. Eksāmena darba daļu īpatsvars un izpildei paredzētais laiks

Daļa	Uzdevumu skaits	Maksimālais punktu skaits	Daļas īpatsvars %	Izpildes laiks, min
Lasīšana	3	30	26	50
Klausīšanās	3	30	26	30
Rakstīšana	2	26	22	70
Mutvārdi	3	30	26	15 min katram izglītojamajam
Kopā	11	116	100	

2.tabula. Tēmu īpatsvars eksāmena darbā

Mācību priekšmeta saturs		Izziņas darbības līmeņi			Kopā darbā, %
		legaumēšana un izpratne, %	Zināšanu un prasmju lietošana, %	Analīze un produktīvā darbība, %	
Komunikatīvā kompetence	Klausīšanās un lasīšana				21 – 25
	Runāšana un sazināšanās				20 – 23
	Rakstīšana				21– 23
Valodas kompetence	Fonoloģija				*3 – 5
	Leksika un semantika				*18 – 20
	Gramatika				*12 – 16

Sociokultūras kompetence					*5
	Kopā:	15 – 21	50 – 52	28 – 33	100

* Sociokultūras kompetence un valodas kompetence ir integrēta valodas komunikatīvās kompetences pārbaudes uzdevumos.

Uzdevumu veidi

3.tabula. Uzdevumu veidu īpatsvars eksāmena darbā

Uzdevumu veidi	Uzdevumu skaits	Punktu skaits	Īpatsvars visā darbā, %
Vērtējuma izvēles	3	30	25
Atbilžu izvēles	1	10	9
Savietošanas	2	20	19
Strukturēti	2	26	22
Dialogs, monologs	3	30	25
Kopā	11	116	100

Vērtēšanas kārtība

Izglītojamā iegūto punktu summu katrā daļā un iegūto punktu summu visā darbā izsaka procentuālajā novērtējumā.

Palīglīdzekļi, kurus atļauts izmantot eksāmena laikā

Darbs veicams ar pildspalvu.

Pie izglītojamajiem un personām, kuras piedalās eksāmena nodrošināšanā, no brīža, kad viņiem ir pieejams eksāmena materiāls, līdz eksāmena norises beigām nedrīkst atrasties ierīces (planšetdators, piezīmjdators, viedtālrunis, viedpulkstenis u. c. saziņas un informācijas apmaiņas līdzekļi), kuras nav paredzētas Valsts pārbaudes darbu norises darbību laikos.